

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6, uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Klerikalci v Ljubljani in na deželi.

Za klerikalce bi bilo dobro, da bi imeli po dva obraza. Sprejati bi se smejali, zadaj jokali. Njihova politika je vedno dvo-rezen nož.

V Ljubljani se delajo kakor najbolj moderne ljudi. Zidali so veliko moderno tiskarno, zidali so velik modern hotel. V hotelu so prirejali varijeteje po francoskih vzorcih, razkošne pleske, kakor se vrše le še v razuzdanih pariških salonskih dvorah. Iz predalov „Slovenca“ so pometali vse, kar bi preveč dišalo po farovski in nekaj časa so brenkali na strune, ki so do-nele kot najmodernejša pesnice. Shode so klerikalci prirejali po Ljubljani, na katerih so protestirali proti vsestranskemu zatiranju, terorizmu, izkoriščanju itd. tako, da so že vsi mislili, da pride za Slovence res ona zlata doba, ko se nam bodo vremena zjasnila in ko bo zasijal čez našo domovino krepak žarek svobode in pravice. Če se še spominjamo onih kratkih časov, ko so klerikalci podili barona Schwarza v penzijo in ko so si tudi nemškutarje privoščili, moramo priznati, da so se klerikalci še precej dobro maskirali kot vzor slovenskih politikov. Naivni ljudje so res prisegali na nje, češ, da so tudi v srcu taki kot se kažejo na zunaj. Dobri poznavalci pa so vedno trdili, da klerikalcem ni ničesar verjeti, da jih v Ljubljani samo razmere silijo, da se delajo v kulturnih, gospodarskih, političnih in družabnih ozirih bolj napredne kot so naprednjaki, ker bi se sicer v Ljubljani zanje nikdo ne zmenil. Istočasno pa, ko nastopajo klerikalci v Ljubljani kot najbolj svobodni-miselni osvobodjevalci domovine, uganjajo na deželi stvari, ki se pametnim in poštenim ljudem že do skrajnosti gnusijo. Preganjajo učitelje kot bi jih v srednjem veku ne mogli. Zasledujejo vsakogar, ki se jim absolutno ne uklone. Če ga ne uže-nejo s časopisjem, ga napada duhovnik s prižnice toliko časa, da podleže. Če to ne zaleže, hujša še ženo proti možu v spo-vednici. Ko tudi to ne zaleže, se izmislijo in podtaknejo poštenim ljudem — samo zato, ker niso klerikalci — razne grde in slabe stvari in napravijo brezimne ovadbe, če treba tudi na sodišče. Ko pa še vse to nič ne zaleže, iznebe se naprednjaka s tem, da inscenirajo poboj in da našega človeka umore.

Kdor ni bil nikdar na deželi, si niti predstavljati ne more, kakšen terorizem, kakšno strahovlado imajo tam klerikalci. Čim manjša je vas, tem bolj absolutni go-spodarji so in tem večjo, tem grozovitejšo moč imajo.

Zato naj gredo tisti, ki si obetajo od klerikalcev zlatih gradov, na deželo in naj se upajo tamkaj imeti svoje misli, pa bodo takoj izkusili, kakšen je klerikalizem tam,

kjer ima absolutno moč. Tamkaj bi imeli tudi priliko razmotirati, kakšni bi bili kle-rikalci v Ljubljani, kakor hitro bi absolutno zavladali. Klerikalci poznajo vse slabosti ljudi in so izborni dresurje. Oni dobro vedo, da tiči v našem ljudstvu veliko hlap-čevske, veliko pasje narave. Dokler niso dobili ljudi, jim kažejo „cukrčke“, ko jih dobe, vzamejo korabač in udrihajo po njih, da postanejo udani kot sužnji. Neumni in nevedni ljudje pa jim sedajo na lim in si sami kopljejo jamo.

Iz slovenskih krajev.

Z Iga. Telovadno društvo „So-kol“ na Igu je napravilo dne 11. sep-tembra svoj drugi letošnji pešizlet v To-mišelj, kjer se je vršila tudi javna telovadba. Ob 4. uri popoldne so prikorakali Sokoli v Tomišelj ter se postavili pred telovadiščem na travniku g. Pršina. Tu je Sokole najprej navdušeno pozdravil v imenu tomišelskega prebivalstva kmetski fant, Fran Modič, de-kleta pa so došli Sokolom pripela krasne šopke. Javna telovadba, ki se je nato pri-čela, je uspela povsem dobro. Pri telovadbi je bilo navzočega do 200 oseb kmetskega občinstva, kar je naravnost častno število za domačine, pa tudi za izetnike. Po telo-vadbi se je razvila v gostilni gosp. Zalarja prav živahna prosta zabava, pri kateri je iz prijaznosti sodeloval pevski zbor v Tomišlju pod spretim in marljivim vodstvom gđ. učiteljice Marije Žgur, ki zasluži posebno pohvalo. Ob pol 8. uri zvečer so se So-koli pripravili na odhod. Pred odhodom Sokolov je še zapel pevski zbor pred go-stilno prelepo pesem „Lepa naša domovina“, na kar so med gromovitimi „Živijo“ in „Na zdar“ klici, ob zvokih sokolskih tromb odkorakali Sokoli zopet domov. Ta izlet je zopet dokazal, kako priljubljen je izanski Sokol ob vznožju krimskega pogorja. — In ti izanski Sokol, orji ledino in pripravljaj tla vzvišeni sokolski ideji. Na zdar!

Opatijsko-Voloske novice. Opatij-ska električna železnica. Kakšne raz-mere vladajo pri ti železnici, je našemu ob-činstvu še predobro znano. Izmed vsega osobja, ki je pri ti železnici uposleno, ne zna niti ena tretjina hrvatski, oziroma slovenski govoriti. Napiši so pa taki pri ravateljstvu, kakor bi bilo to ravateljstvo oziroma že-leznica sredi Berolina. Ker smo tega izzi-vanja od strani uprave te železnice že do grla siti, in ker nočemo, da bi ta železnica tvorila klin nemškega mosta do Adrije, pro-simo že danes naše brate Čehe, kateri sedaj to železnico upravljajo, da bode pri ti železnici prišlo v poštev, da teče po čisto hrvatski zemlji v Avstriji, a ne kje v nemški državi.

Narodna delavska organiza-cija za Voloski okraj. Priprave za to

prepotrebno organizacijo so gotove. Temelj je položen in čaka se samo še na potrditev, na novo predloženih pravil od centrale. Prva dva sestanka po § 2. d. z. sta se ob-nesla nad vse pričakovanje in se je že pri teh sestankih vpisalo čez 150 članov. So-cijaldemokratije sicer jako kričijo in po njih prirojeni navadi psujejo in obkladajo naše delavce okoli te organizacije z raznimi priimki, ali to njim ne bode nič pomagalo, ker naši delavci so že do grla siti tega internacionalnega (?) suženjstva v socijal-demokratskem taboru, kjer se jih je vedno le izkoriščalo v nacionalne svrhe proti vsem, kar je le po slovanstvu dišalo.

Rusko brodovje pred Reko. Pred Reko je usidrano rusko brodovje (flota) se-stoječe iz štirih krasnih bojnih kolosov Rurik, Bogatir in Cesarevič, a bojna ladja „Admiral Makarov“ odplula je pred dvema dnevi proti Sudi. Ruski vojaki pridejo v velikem številu vsak dan na kraj in lepo jih je videti, kako se pogovarjajo v ruskem jeziku z našimi pomorci, s katerimi se prav dobro razumejo. Rusko brodovje ostane še nekoliko časa pred Reko, potem pa odpluje proti domu.

Opatijsko-Voloski zaplotni-karji. V državi Volosko-Opatijskih zaplot-nikarjev izšel je sledeči „Ukaz“: Mi, Gu-vernir opatijskega zaplotništva, opažamo na našo veliko žalost, da se za-koniti sestanki, ki se imajo vršiti vsak po-nedeljek v naši rezidenci (Hotel Liburnija), vedno bolj opuščajo. Temu je deloma vzrok pomanjkanje patriotizma, deloma pa brez-brižnost naših finančnih uradnikov, ker ti ne pobirajo v zakonih določenih kazni. Na-lagamo našemu finančnemu ravnatelju, da preskrbi natančno pobiranje davkov in kazni, ker bi morali inace postopati z vso stro-gostjo. Ukazujemo pa: Prihodnji pone-deljek t. j. 19. t. m. udeležiti se morajo večernega sestanka vsi naši državljani. Služ-beno zadržanim je dovoljeno, da se pis-meno oproste. Za vse one, ki se ne od-zovejo temu ukazu, se bo odmerila občutna kazen. Ako pa ne bi kak zakrknjen revolu-cijonar pokril te kazni v enem tednu, se ga bo brez usmiljenja pognalo preko mej naše države. Ker nas pa 19. september spo-minja na žalostne dogodke, ki so se do-igravali pred dvema leti v naši očetovski državi — beli Ljubljani, želimo, da se tega večera udeleže tudi drugi bratje, ki pa niso naši državljani. Vsi naši višji uradniki (ek-selence) naj s svojim velikim socialnim stališčem uplivajo v tem oziru na svoje znanke, da bo udeležba veličastna. Dano v naši rezidenci na dan 14. septembra 1910.

Ante I.

Splošni pregled.

Razoran poljski klub.

Glasilo poljskega poslanca Germana objavlja pogovor z njim samim in pravi, da

se je omenjeni politik obžalovalno izrazil o dejstvu, da obstojijo pri mnogih splošnih aktualnih vprašanjih med posameznimi člani poljskega kluba razlike mnenja. Delo nove grupe, ki hoče biti nekako posredovalna skupina, bode merilo pred vsem, da od-strani boj, ali pa da ga vsaj ublaži. Nova stranka nima baje volje, pobijati kake vodilne osebe v poljskem klubu, nasprotno, ona hoče osredotočiti pri delu vse moči v klubu in onemogočiti razkol. Nova stranka polaga veliko važnost na eko-nomsko in kulturno nalogo mest.

Ogrskega posojila — ni.

Kakor turški vladi, tako tudi ogerski ni uspel poizkus, najeti posojilo v Parizu. Razlika je le mala. Turška vlada je odklo-nila posojilo, ker ni hotela sprejeti stav-ljenih jej pogojev, ogerska vlada je pa bila odklonjena po večmesečnih pogajanjih, kar jej mora biti tem bolj neprijetno, ker rabi mnogo denarja za rešitev skoro zapadlih državnih listin in likvidacijo aneksijske kampanje. Če nemški listi pripovedujejo Madjarom, da je njih echec posledica strem-ljenja po samostalnosti v vprašanju bančne in carinske skupnosti, je treba pripomniti, da bi cislitvanski poizkus za posojilo v Pa-rizu doživel ravno tako klavern konec. Brez-upne notranje razmere pri nas, ki so se raz-vile pod asistenco Bienenrothove vlade, pač niso neznane v inozemstvu in slednjič se malo čudno čuje, da bi ententna država z ozirom na evropsko konstelacijo dala poso-jilo trozvezni državi. Berolin se pač veseli zveze, a plača za njo čisto nič.

Ogrska politika in narodnosti.

Zmerni Rumun dr. Emil Babeš, je poslal madjarskemu listu „Világ“ članek o ogerski kulturi, v katerem trdi, da so se ogerski državniki in politiki izneverili Deja-kovim načelom in da krši vlada in legisla-tiva narodnostni zakon. O napredku kulture na Ogrskem — pravi Rumun — ne more biti ni govora tako dolgo, dokler se ne iz-vede zakonska točka 44 iz leta 1868 in zlasti oni paragrafi, ki jamčijo Nemadjarom pouk v materinščini. Narodnosti, ki so ža-ljene v največjih kulturnih življenjskih inte-resih, se ne morejo spraviti z madjarsko politiko, dokler jim je ona protipostavno protivna.

Hribarjev oklic pred sodiščem.

Včeraj popoldne se je vršila pred tu-kajšnjim deželnim sodiščem razprava o ugovoru g. Hribarja proti konfiskaciji oklica, ki ga je izdal dne 22. avgusta t. l. Ko se se izvedelo, da cesar ni potrdil njegove iz-volitve, je izdal g. Hribar oglas, ki je v njem pozival občinstvo, da naj ohrani mirno kri ter se zdrži vsakih demonstracij.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

„Pa učinki?“

„To boste videli! . . .“

Ta vprašanja in ti odgovori so si sledili naglo in za-molklo. Nato sta obadva utihnili. Borgia se je zaval v svoj plašč in spustil na tla polno mošnjo, ki je Maga niti ni zagledala. Brez besede se je obrnil in odšel . . . Maga je nekaj časa poslušala glas njegovih korakov, ki je kmalu utonil v grmovju reke tam doli po globokem dnu so-teske . . . nato pa se je izmučena, brez sape, onesveščena zvrnila vznok po tleh.

XXXII.

Mrtvaški zvon.

Gospod Bonifacij Bonifazi, glavni vrtnar tivolske vile, je bil možak dobre vrste, Aleksander VI. ga je visoko cenil, in Lukrecija mu je bila skoraj prijateljsko naklonjena.

Papež, ki je bil zastrupil toliko ljudi, se je bal, da bi nekega dne drugi zastrupili njega. Zato je imel mojster Bonifacij najstrožja povelja v vseh rečeh, ki so se tikale nadzorstva nad vrtom.

Sicer pa si je dal Aleksander VI. zaradi večje varnosti ob začetku vsakega obeda prinesiti sadje, ki ga je imel jesti na koncu. Papež je izbral na slepo dvoje ali troje sadov, in Bonifacij jih je moral pojesti vpricho njega. Ves čas obeda

je moral biti vrtnar navzoč, in ko je dospel papež po pre-teku okrogle ure do sadja, ga je jedel dokaj mirno, ker Bonifacij ni bil zastrupljen. Istotako je ravnal stari Borgia s svojim točajem in s kuharjem.

Bonifacij Bonifazi torej, cenjen in spoštovan po svojih zaslugah, je imel pod svojim poveljstvom majhno armado vrtnarskih pomočnikov za težja dela, in je prebival v osam-ljeni majhni hišici, ki je stala v osebnem vrtu njegove Sve-tosti: samo on je smel stopiti vanj. Pomočniki so spali zunaj. Umevna je torej neizprosna strogost, s katero je Bo-nifacij vršil prijete ukaze — saj mu je šlo za življenje!

Ta vrli stavec je gojil do sadja in do cvetja na svojem vrtu tisto strastno ljubezen, ki jo čutijo resnični umetniki do svojih del. In ta brezrazsodna strast je imela zapeljati Bo-nifacija v zločinsko nepokorščino.

Upanje, da otme svoje črvice breskve, in še zapelji-vejšee upanje, da izvé za novo vrsto breskev, ki jo je našel Ragastens, je bilo v njegovem srcu mogočnejše kakor strah pred smrtjo. Vendar pa na večer svojega sestanka z njim ni uvedel viteza na papežev vrt, ne da bi ga dušila nepo-pisna tesnoba.

Zunaj sta Rafael in Machiavelli čakala dogodkov, kakih sto korakov od skritih malih vrat, skrita v gosti senci sku-pine starih cipres, s trdno odločnostjo, da počakata pod milim nebom čez noč, in če bo treba, še prihodnji dan in prihodnjo noč. Spadacappa je imel nalogo romati od go-stilne „Pri cvetlični košarici“ do cipres in nazaj ter prina-šati prijateljem potrebna živila. Konji so stali osedlani in privezani k drevesnim štorom, pripravljani, da zbeže z jez-deci na hrbtu čez hrib in plan. Ko so bile tako vse reči prigotovljene in domenjene ter je nad njimi napočila noč, je šel Ragastens k malim vratom in stopil na vrt. Ko je

prišel v hišico, kamor ga je vodil Bonifacij ter je ob luč sveče zagledal njegov bledi in prepadli obraz, mu je postalo jasno, kolika je žrtev, ki si jo vrtnar nalaga.

Hitel je tolažiti ubogega „ljubimca Flore,“ kakor so govorili v poetskem jeziku tistih dni.

„Glejte, mojster,“ je vzkliknil, „tako srečen sem, da se nahajam tu, sredi teh slavnih vrtov, da sem vam sklenil razodeti vse svoje skrivnosti . . .“

„Celo tisto vrsto breskev, ki jih nihče ne pozna?“

„Tudi to!“

„Ah, mladi mož,“ je vzkliknil Bonifacij ves navdušen, „dolgoval vam bom več kakor svoje življenje.“

Vitez se je medtem oziral po vrtu.

„Pa sredstvo za rešitev mojih črvivih breskv?“ je nenadoma povzel Bonifacij.

„O, tisto je pa bolj obširna reč. Jutri vam hočem dati zapisnik rastlin, ki mi jih morate preskrbeti, da napraviva zdravilni prašek. Nobena žuželka in noben črv se mu ne more ustavljati.“

„Do jutri torej . . .“

„Toda povejte mi, ali mi niste rekli, da se hodi nje-gova Svetost tuintam izprehajati na vrt?“

„Da, ponoči; skoraj vsak večer se Sveti oče rad iz-prehaja med mojimi gredami. Toda nočoj ni več nevarnosti, ura je minila . . . papež zdaj že počiva . . .“

„Zlomka! . . . Jaz pa sem upal videti vzvišenega Pastirja . . .“

„Toda, če se Sveti oče ne bo izprehajal, kaj, ako bi šla pogledat vaša bolna drevesa? . . . Potem bi šlo delo jutrišnjo noč hitreje od rok, ker bi že poznal ozemlje.“

„Prav imate . . . Pojdiva . . .“

(Dalje.)

Senatu predseduje svetnik Vedernjak, votanta sta dr. Kaiser in vitez Luschan, zapisnikar dr. Konda, državno pravdnikstvo zastopa Trenz, državnega poslanca Hribarja zastopa dr. Kokalj.

Predsednik senata najprej prečita Hribarjev oklic, nakar državni pravdnik Trenz nato utemeljuje konfiskacijo in izvaja sledeče: Zablembo je odredil v javnem interesu, on ne očita, da je bivši župan hote napisal ta oklic, ampak v onem času je bilo razpoloženje precej kritično, povsod je bilo dosti nevolje radi vladinega postopanja in prav lahko bi prišlo do demonstracij, Hribarjev oklic pa bi ne uplival pomirjevalno na občinstvo, ampak ravno nasprotno in gotovo je, da bi prišlo do rabuk, ako bi razni poulični elementi čitali oklic tako veleuglednega moža, kakor je bivši župan. Po njegovem mnenju vsebuje ta oklic hujskanje proti vladi, ki je posredovala, da ni bil Ivan Hribar potrjen kot ljubljanski župan. Državni pravdnik govori napol tiho in mirno ter se izraz jako rezervirano.

Dr. Kokalj poudarja, da je tiskovni zakon dal v nič član XIII. osnovnega zakona, ki utemeljuje svobodo izražanja misli v besedah, slikah in tisku. V oklicu župana ni najmanjšega sledu kaknega pregreška proti § 300. k. z., ki govori o hujskanju proti javnemu miru. Saj oklic ne vsebuje ničesar drugega nego poziv, naj ljubljansko občinstvo ohrani mirno kri, ko izve, da njegova potrditev ni dobila vsled posredovanja odgovorne vlade, — kar je priznal sam državni pravdnik — najvišje sankcije. Ako državni pravdnik trdi, da bi lahko ta oklic povzročil demonstracije na oni dan, ali kdor ve, da se je po Ljubljani že zdavnaj vedela nepotrditve župana, vidi, da se ni zgodilo ničesar, tedaj je izvajanje državnega pravdnika tudi v tem oziru neutemeljeno. Odločno se pa zavaruje v imenu svojega mandata proti besedi državnega pravdnika, ki je rekel, da so gotovi elementi komaj čakali demonstracij proti vladi, in s tem spravil v zvezo bivšega župana z demonstranti. Ako je moglo kaj v Ljubljani povzročiti demonstracije, provzročiti ne bi istih Hribarjev oklic, pač pa pravdnikova konfiskacija.

Po kratkem posvetovanju naznani predsednik, da senat ugovor kot neutemeljen zavrne in da ostane konfiskacija v cellem obsegu potrjena.

Dr. Kokalj priglašča ugovor proti razsodbi. Taka je pač usoda vseh ugovorov proti konfiskacijam, pa ako bi razveljavilo tudi konfiskacijo deželno sodišče, pritrdilo bi ji zopet graško sodišče!

Dnevne vesti.

Gnjila sloga. Še Laschan sam ne ve, kdaj bodo volitve v občinski svet, že pa se pri „Narodu“ boje. Že so izveleki izpod strehe staro lajno, ki so jo imeli od zadnjih volitev spravljeno pod streho. Že zopet milo pojo na njej o slogi, o disciplini in o strankarski enoti. Skozi leta in leta so tako delali. Nikdar se niso brigali za ljudi, zadnjih pet minut pred volitvami pa so imeli usta polna samih obljub. Skozi leta in lera so trije, štirje delali politiko ne meneč se za druge ljudi, ne glede na mnene in želje nižjih slojev. Vedno so vse prezirali, samo pred volitvami so bili ljubljani in sladki kot med. Sedaj že začnejo slepariti. Dobro! Nikar pa ne mislite, da bomo to pot volili tudi tiste, ki nas zmetavajo in tiste, ki nas ne marajo. Raje vojska kot gnjila sloga!

Prazne besede. Županu Hribarju je pri predzadnji izvolitvi za župana zaklical dr. Tavčar: „Brez tebe Ljubljana živi ne more.“ Nekaj mesecev smo videli, da so bile to le dr. Tavčarjeve prazne besede, kajti ravno on je prišel prvi do prepričanja, da je boljše, če Hribar kot župan sploh ne živi. V včerajšnjem „Narodu“ piše dr. Tavčar, da „dr. Trillerja stranka v deželnem zboru ne more pogrešati.“ Tudi to so prazne besede. Stranka bi bila veliko na boljšem, ko bi Triller nikdar ne videl deželnega zbora. Ravno on je oče čez vse usodepolnega kompromisa za volilno reformo v deželni zbor. Sicer pa itak ni nikogar, ki bi bil nenadomestljiv in dr. Tavčar sam najboljši ve, da dr. Trillerju ni težko najti naslednika.

Zajec joka. Še pred par dnevi je divjal po Ljubljani rjoveč lev, ki je iskal žrtev, otepal prevzetno z repom, grizel in trgal s kremplji. Vse se ga je balo in bežalo pred njim. Ljudje so pravili, da je bil to ošabni doktor, ki je od jeze spuščal pene. Vendar pa to ni bil on, marveč pravi afrikanski lev, ki ga je zopet ujel Kludsky in ga vzel seboj iz Ljubljane. Po streljanju na tega leva pa so našli v Nunki ulici obstreljenega zajca, ki je jokal kakor dete. Včerajšnji „Slov. Narod“ pravi, da je ta jokavi zajec prevzetni doktor. Bližajo se volitve, bliža se čas, ko bo treba stopiti pred ljudstvo, a boji se obsodbe, boji se smrti. Ošabnež stoka, zajec joka.

Bolnica za kolero na ljubljanskem polju — Lašan, kje si? Prvo delo vladnega komisarja Lašana je bilo, da je ukazal podrejenim organom v zadevi preteče ne-

varnosti kolere izdati tozadevni magistratni razglas tudi v nemškem jeziku. S tem, je bilo nazaj vprašanje o koleri rešeno. Kakor je vsem ljubljancem znano, postavljena je na ljubljanskem polju bolnišnica za silo, ki naj je pripravljena za obbolele pri vsakokratni epidemiji. Ta bolnica se je porabljala doslej v epidemije prostih časih za nastanjanje vojaštva. V vsakem drugem mestu, kjer je bilo količjak nevarnosti, da se lahko pojavi ta smrtonosna bolezen, se je pravočasno skrbelo od zato poklicanih oblasti, da so bile te vrste bolnišnice takoj pripravljene za vsak slučaj. Kjer jih pa ni, so pravočasno skrbeli za takozvane izolacijske paviljone. Le v Ljubljani pod Lašanovo vlado se ni skrbelo za to, da bi bila ta bolnišnica v tem nevarnem slučaju pripravljena za namen, za katerega je bila sezidana. Kakor se nam poroča, je v tej bolnišnici za silo taka nesnaga, da presega vse meje. Soba, ki je namenjena za desinfekcijo, služi v stanovanje prešičem in kuretnini. Odločno zahtevamo od gospoda Lašana, da se takoj odpravijo vsi nedostaki, bolnišnica naj se pa pripravi res za ta namen, za katerega je določena. Nikakor pa ne gre, da bi se nastanilo prihodnji mesec v to bolnico okrog 500 vojakov, kakor se namerava. Toliko v blagohotno opozoritev!

Ne samo karniolci, ampak tudi kazinotski natakarij izživajo. Prejeli smo: Danes, dne 16. t. m., sem šel popolnoma mirno mimo kazine, kjer sem srečal svojega prijatelja, katerega sem pozdravil z „na zdar“. V tem času pa je šel mimo tudi že znani kazinotski natakarij Trinker in se oglasil: „Halt die Gosche“. Seveda sem jaz zato stopil nazaj in sem mu pritisnil s svojo palico gorko čez pleča. Sodišče ga ni izučilo, mogoče ga bo palica.

Boječji buršaki. Karniolci radi posejajo v kazini tik pri oknih s svojimi čepicami in drugimi burševskimi znaki, in človek bi mislil, da so ti „junaki“ tako hrabri, da se nikogar ne boje. Pa temu ni tako. Vsak buršak pride v kazino s klobukom na glavi in šele v kazini si natakne burševsko čepico, ki jo pa pri odhodu zopet zamenja z navadnim klobukom. To so junaki!

Slučaj, ki ni slučaj. Opozarjamo pod tem naslovom v eni zadnjih števil imenovano „Kreditno društvo“ v Kranju, naj se v lastnem interesu informira o podrobnostih neke civilne obravnave, ki se je vršila dne 14. t. m. na št. 123 pri deželni sodnji v Ljubljani, da nam ne bo treba vršiti častniške dolžnosti.

Grobova Adamiča in Lundra bosta na dan 20. septembra t. l. primerno ozaljšana, istotako na praznik Vseh Svetih dne 1. novembra.

Glas iz občinstva. Vsak dan se pripelje v Ljubljano velika množina mleka, katero pa mlekarice gotovo do 4 petine popred strankam prodajo, tako da ga komaj 1 petina pride na trg. To se potem preišče po tržnih organih. Kako mleko pa dobimo stranke? Samo vodo, mlekarice pa imajo vsako sredo, petek in soboto polne piskre smetane, surovega in kuhanega masla. Pred nekaj časa je dobila gospa U. A. žive ribice v mleku, ker je mlekarica v Ljubljani vođe dotočila. (No, ta je pa že slaba. Op. uredništva.) Koliko se pa nezrelega sadja proda po mestu? Pravi čudež je, da se ni že hujska bolezen pojavila v Ljubljani. Prosimo sl. magistrat, naj takoj za par mož pomnoži tržne organe, ker dosednji trije ne zmorejo vsega nadzorovanja. Ti naj vsako jutro strogo preiščejo živila in to na pomerju mestu, kakor n. pr. v Trstu in drugih mestih, kar bode več koristilo, kakor če sl. vlada izda milijone plakatov. Pri tem se pa tudi lahko še kaj posebnega zasači. Prosimo torej nujne odpomoci. Meščan.

Tržne cene in gobe. Sedaj, ko so začeli donositi ljudje gobe na trg, imam priložnost vsak dan opazovati, kako drago jih prodajajo. Če že nekatere ženske plačajo zanje, kar se zahteva, naj bi gospodarji ne dopustili tega, ker prodajalci jih gotovo ne bodo peljali nazaj ter jih doma proč vrgli. Goba čaka samo eden do dva dneva in prodajalci bodo, kakor hitro jih ne prodajo, znižali cene. Tudi se ne bodo mogli hvalliti, koliko se pri njih zasluži. Nečoč je pisal „Slovenec“, da ste lansko leto dobili, dve mladi deklici pri Tržiču okrog 160 kron za nje. Meščani ne pobiramo denarja po tleh, temuč ga moramo težko in krvavo zaslužiti. Očividec.

Čudež v Šiški. Neki posestnik z dežele pride včeraj po opravih v Ljubljano. Ker pa je imel veliko posla, najel si je izvoščka za pol dne. Ob pol 5. uri pop. je opravil svoja opravila ter se spomnil še svojega hromega prijatelja v Knafovi ulici. Zato se pelje z izvoščkom tja, ga obišče ter mu prigovarja, naj se odloči, kdaj se hoče peljati na sprehod. Prijatelj je bil takoj pripravljen, nakar se odpeljeta proti Šiški. Na potu zagledata lepo Zajčevo vilo in sporazumno z izvoščkom se odločita, podati se na višino. Ko opozorita izvoščka, da je pot strma in da bodo konji težko speljali, dostavi ta ošabno: „Kateri konji pa bodo speljali, če ne moji“. A glej, takoj za šišensko cerkvijo se odtrga štranga, konji

obstoje, voz pa gre nazaj navzdol. Hromi prijatelj se silno prestraši ter odide z voza, dočim njegov znanec priveže štrango nazaj. Dokončavi delo, se ozre v voz, a bolnik je izginil izpred oči. Ves prestrašen hiti, pustivši izvoščka, v klanec proti vili. In čudo, pri mizi sedi njegov hromi prijatelj s čašo piva v roki. Ves preplašen mu pove, kako se je radi njega prestrašil, a ta mu odgovori: „Hvaležen sem ti zato, kajti shodil sem in do danes nisem vedel, da sem še korenjak, ker sem celo po tem klancu prišel do tu.“

Iz srednje šole. Cesar je podelil ravnateljstvu državne realke v Trstu, šolskemu svetniku Justu Hendryhu, povodom njegove vpokojitve red železne krone tretjega razreda.

Mestni dekliški licej. Mestni dekliški licej v Ljubljani šteje letos 237 gojenk, ki se razdelje na sledeče razrede: 1. razred 37, 2. a) razred 32, 2. b) razred 32, 3. a) razred 41, 3. b) razred 41, 4. a) razred 38, 4. b) razred 36. V tretji letnik višje dekliške šole se je vpisalo 47 gojenk. Vpisovanje v trgovski tečaj se vrši dne 28. septembra.

C. kr. državna gimnazija v Kranju. C. kr. državna gimnazija v Kranju šteje leto s 326 rednih učencev in 15 hospitantinj. Število učencev od lanskega leta se je pomnožilo za 21.

Opis kranjskega okraja. Učiteljsko društvo za šolski okraj Kranj je sklenilo izdati knjigo „Opis kranjskega okraja“. Knjiga bo obsegala natančen geografski, zgodovinski, etnografski in kulturni opis mesta Kranj. Z redakcijo dela je poverjen g. Franc Komatar, c. kr. profesor. Knjiga bo obsegala približno 300 strani.

Pasivna resistenca na južni železnici. Iz Dunaja poročajo: Generalno ravnateljstvo južne železnice poroča, da se je resistenco gibanje tekom predvčerajšnjega dne le malo čutilo in da se je temu gibanju pridružil samo del železniškega osebja.

Opasno je obolel g. Ivan Tosti, gostilničar in bivši načelnik gostilničarske in kavarnarske zadruge ljubljanske.

Samo dvoje novih hiš se je sezidalo do zdaj na prostoru nekdanjega vojaškega preskrbovališča. Ogromni kapital mestne občine, ki je zazidan v novih poslopih voj. erarja na Kodeljevem, leži mrtev — klerikalci pa same hudobije ne vedo, kje bi občini še kaj škodovali. Velika krivda zadene tu tudi našo leno liberalno stranko, ki ni pravočasno preprečiti skušala klerikalnih nakan.

„Blut und Eisen“! je enkrat zaklical rajni nemški kancelar Bismarck Tega Germana hočejo posnemati tudi nekateri ljubljanski nemški smrkovci. Te dni je dobilo nemško gledališče strešni stol iz železne konstrukcije in komaj so ga nemški paglavci iz realke zagledali, brž je eden zapisal na ondote planke verz: Eine Stätte für die Weisen, und für deutsches Blut und Eisen!

Za Ciril - Metodovo družbo je nabralo učiteljstvo pri Sv. Duhu na Spodnjem Štajerskem pri veselem omizju v gostilni L. Šijanec 4 K 3 v.; g. poročnik Kovacic in Kristinka Schuker, učenka pri Sv. Duhu, sta nabrala ob priliki učiteljskega zborovanja v Radencih za Ciril Metodovo družbo 5 K 90 v z geslom: „V čast sv. Cirilu in Metodu — v korist in blagor tlačnemu rodu!“ Iskrena hvala darovateljem in nabiralcem!

Ljubljanska okolica za Ciril-Metodovo družbo. V zadnjem času je prihla ljubljanska okolica prav pridno delovati za družbo sv. Cirila in Metoda. Podružnice kar tekmujejo med seboj. Tako nam je poslala vrlo podružnica na Viču ravno kar čisti dohodek jubilejne veselice v znesku 610 K 10 v. Srčna hvala! Rodoljubje naj živi!

Pevska društva, dijaki, pevci, knji-

gotrničarje pozor! Konsorcij „Slovenskega Branika“ je izdal in založil 4. zvezek „Žirovnikovih narodnih pesmi“. Zbirke ni treba hvalliti, saj je dovolj že ime „Žirovnik“. Pripomnimo le, da je tisk prav ličen, oblika knjižice je ista kakor prvih treh zvezkov, vezana v platno — ter stane 1 K — po pošti 5 v več. Sezite po nji, dokler je kaj zaloge! Naroča se pri upravnistvu „Slov. Branika“ v Ljubljani, Tržaška cesta 33.

Za Aljažev dom je daroval g. Gregor Klančnik, občinski odbornik v Mojstrani 10 K. Iskrena hvala!

Planinske kočje S. P. D. v Kamniških planinah se zatvorijo: dne 19. septembra Kamniška kočja na Kamniškem sedlu in Schmidingerjeva kočja na Veliki Planini, dne 26. septembra pa dolinska postojanka Bistriška kočja, katero je letos obiskalo nad 2000 turistov in izletnikov. Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, dne 25. septembra izlet v Kamniško Bistrico, kjer se vrši žegnanje ter se vabijo vsi prijatelji planinstva in proste narave na pristni planinski „bob“.

Vestenek II. V Kamniku imajo nastavljenega nekega c. kr. gozdarja, ki enako nekdanjemu slavnemu litjskemu glavarju, poznejšemu markerju v Ameriki — prihaja pod okna brhkim dekletom, tam razbija okna in žuga, da se bo še drugače masč-

val, če ga ne uslišijo. — V gozde naj gre gledat, kje lubadar dela škodo, mesto da se tako nesposobno obnaša, kar nikakor ne more biti v čast gozdarskemu stanu. — Mož je zagrizen nemški nacionalec, kar ga morda štiti, da si upa tako nastopiti.

O občinskih tajnikih. „Občin. upravi“ št. 16, glasilu deželnega odbora kranjskega, je navedenih 106 točk, po katerih se imajo ravnati občinski revizorji deželnega odbora. Visoki deželni odbor menda misli, da so vsi kranjski župani študirali za župane, da imajo vsi vestne in popolnoma izvežbane tajnike na razpolago in tudi potrebna sredstva, da se vsem tem zahtevam ustreže. Temu pa ni tako. — Po sedanji navadi se župan ne izvoli, ker je pristen „Kanzleifuchs“, marveč je izvoljen radi tega, ker mu občani zaupajo. Pri tajnikih je podobno razmerje. Občinski tajnik, ki ne drži z vladajočo stranko, je nemogoč. Bodi še tako sposoben, pride nova stranka v občinsko hišo in ga vrže brez usmiljenja na cesto. Da taki uradniki ne morejo biti bogve kako vneti za službo, je umevno. Zakaj pa ne prime visoki deželni odbor stvari pri korenini? Zakaj se ne ustanovijo glavne občine, kakor velevala deželni zakon z dne 2. januarja 1869? Zakaj se ne stori nič za občinske tajnike? Če je bilo to mogoče v Istriji in Dalmaciji, zakaj bi ne bilo na Kranjskem mogoče? Za okrožne zdravnike, ki so ravno toliko potrebni kot peto kolo pri vozu, se je skrbelo, za obč. tajnike, katerih se poslužuje ljudstvo in vsi uradi, se pa nihče ne zmeni. Torej še enkrat: primite stvar pri korenini!

Občni zbor „Slovenske Filharmonije“. V četrtek zvečer se je vršil redni občni zbor „Slovenske Filharmonije“ v hotelu „Južni kolodvor“. Predsednik dr. Ravnikar se je spomnil bivšega kapelnika Vlačava Talicha in mu izrekel v imenu vseh za njegovo požrtvovalno delo, najsrčnejšo zahvalo. Konstatira, da je deželni zbor oz. deželni odbor prošnjo za podporo v znesku 6000 K odbil in se zahvali vsem, ki so podpirali društvo, posebno pa mestni občini. — Tajnik Cadež poroča, da je imel odbor 10 rednih sej. V zimski sezoni je bilo angažiranih 32, v letni pa 24—28 godbenikov. Sedaj je angažiranih 25 godbenikov, 8 jih še pride. Društvo šteje danes 524 podpornih članov. Blagajnik gosp. Drachsler poroča, da znašajo letošnji dohodki 73.791 K 04 h, stroški pa 74.342 K 9 h. Primanjkljaj znaša 14.190 K. — Pri volitvi so bili izvoljeni vsi dosednji člani. Na novo sta bila izvoljena samo profesor Lovše in g. Počivalnik. — Pri slučajnostih naznani g. Drachsler, da se vrše letos v poletni sezoni zopet promenadni koncerti. G. Franchetti predlaga nato, da naj se pošlje k deželnemu glavarju posebna deputacija s prošnjo za deželno podporo. Konečno se sprejme še predlog, da naj se število članov odbora zniža od 15 na 7, nakar je bil občni zbor zaključen.

Postojna dobi telefon. Postojni je telefon zagotovljen. Oglasilo se je že potrebno število naročnikov, ki bodo lahko imeli mestno in medmestno telefonsko zvezo, kar bo osobito velike važnosti vsled jamskega prometa s tujci.

Občni zbor celjske „Prosvete“. Vsled nepričakovanih ovir so morali preložiti ustanovni občni zbor celjske podružnice „Prosvete“ od 17. na ponedeljek, 19. t. m.

Državne ustanove za veterinarce. Na c. kr. živinozdravniški šoli v Ljovu bodo s 1. januarjem l. 1911 proste štiri državne ustanove v znesku po 600 K in sicer za redne slušatelje. Ustanove podeljuje naučno ministrstvo in sicer v sporazumu s poljedelskim ministrom. Ustanove se izplačujejo v mesečnih obrokih. Kot pogoj za podelitev ustanove se zahteva hvalevredno obnašanje in dva kolokvija v onih semestrih, v katerih ni tentamen. Oni, ki hočejo prositi za podelitev ustanove, morajo predložiti rojstni list, izkaz o stavljenih osepnicah, izkaz o avstrijskem državljanstvu, ubožno spričevalo, zrelostno spričevalo, ali že eventualna spričevala iz živinozdravniške visoke šole. Prošnje se morajo vložiti do 31. oktobra t. l. na rektorat c. kr. živinozdravniške visoke šole v Ljovu.

Izgubljena je knjižica s kuponji rujave barve z naslovom Jos. Omerza. Najditelj naj jo blagovoli oddati na Sv. Petra nasipu 3, pritličje.

Našla se je v četrtek proti večeru v Lattermanovem drevoredu zlata zapestnica. Lastnica naj se zgleda z našim uredništvu.

Strelski klub pri Kavčiču na Privozu (Prule) ima danes zvečer ob osmih svoje prvo streljanje, nakar se opozarjajo vsi cenjeni člani.

Slovenski program.

(Iz učiteljskih krogov.)

Po „Straži“ — „Slovenec“, za njim „Gorica“, potem „Domoljub“ in „Novi čas“, nato „Naša moč“, vse vprek se bode spravilo sedaj na napredno slovensko učiteljstvo in ga obmetavalo z narodnim izdajstvom, ker se je štajersko napredno slovensko učiteljstvo izreklo, da sedaj še ni za de-

litev državnih šol, ker bi bilo po-tem šolstvo in učiteljstvo izročeno splošni klerikalni demoralizaciji in bi nazadovale in trpele.

Klerikalni listi pišejo na to sledeče: „Tako torej! Slov. učitelji nočejo torej delitve štajerskega dež. šol. sveta, raje so še pod tujim jarmom. Vemo, česa se bojijo, ker jim je več do strankarstva, nego do narodnosti. Liberalcem pa čestitamo na stebri njih stranke, na takem učiteljstvu. Nezaslišano je, kako liberalno slovensko učiteljstvo lahko miselno izdaja slovenski program.“

Govorimo o narodnem izdajstvu dalje! Dogodki na Kranjskem se res tako hitro vrše, da bi jim človek kmalu slediti ne mogel. Seveda je hitrost in zaporednost udarcev, ki jih prizadeva klerikalizem v zvezi z nemško vlado in pod plaščem Nemcev vsej napredni slovenski javnosti, natanko preračunana, in mi moramo le konstatirati, da skušajo klerikalci v izmeni z vlado s hitrim postopanjem razbliniti temeljit pregled čez lopovstvo, ki se jih pri nas počenja. Pa oglejmo si njih in vlade narodno delo.

Komaj je prišla ostra obsodba radi septemberskih dogodkov, že je prišla še ostrejša po rekuru, da se kazni poostri. Da se pa pozornost nekoliko odvrne od tega, so pričeli klerikalci snovati konkurenčna društva „Sokolu“ in da se razburjenje zviša, se je pričelo gnusno napadati Ciril-Metodovo družbo. — Kmalu na to se je ustanovila „Straža“. Sedaj je bilo delo klerikalcev že na višku in blatiti se je pričel spomin žrtv. In vlada je zopet stopila v akcijo. Pričelo se je gnusno delo v dež. šol. svetu. Postavolomstvo za postavolomstvom. Nemoralnosti ni hotelo biti konec, gnev do postopanja klerikalcev in vlade je rasel in vlada je morala napraviti premirje. Stopili so zopet v akcijo klerikalci in uganjali na zakonodajnem mestu pravcato gnusno gonjo nemoralnosti. Rekord nasilnega postopanja so dosegli pri presnovi dež. šol. zakona in s spakedrsko ljubljanskega občinskega volilnega reda. In zopet je prevzela vlogo vlada pod svoje okrilje, ker najnemoralnejši čini, kar jih je še videl svet, so se zgodili v tem času s pomočjo dež. šol. sveta, pod predsedstvom dež. vlade nad naprednim učiteljstvom; kajti na eni strani se je pustilo pravcato hunske dejanje in nepostavno postopanje šol. voditeljev in c. kr. nadzornikov — „Slomškarjev“; na drugi strani se je pa lomilo zakone, da se je krivično preganjalo napredne učitelje — po inicijativi klerikalne večine v deželnem šolskem svetu. Vsi napredni listi so se pričeli oglašati in vodstvo so morali zopet prevzeti klerikalci, to pot uredniki „Slovenca“, ki so zapričeli najsmrdljivejši denuncijanstvo, so pričeli uprizorjati velesrbsko propagando in veleizdajniški cirkus, da se je kadilo. — In zopet je pomagala vlada. Kakor strela je hotela zagnati bombo med slovensko napredno javnost; prišla je nepotrdiva župana Hribarja, prišel razpust N. D. O., prišel razpust občinskega sveta, prišel je najzagrizenejši nemškutarski vladni zastopnik vsled sporazuma klerikalcev in vlade na magistrat stolnega mesta Slovenije — Ljubljane. Toda ti dogodki so našli odmev v širših krogih avstrijske kompetentne javnosti. Poskrili so se klerikalci, da bi zakrili intrigantsko vlogo narodnega izdajstva, odklanjajo odgovornost — ti hinavci, njih vodilni časopis se je polimonadil in vsi čakajo rešitve iz neprijetnega položaja v parlamentu ...

Toda, kdor meni, da so naši klerikalci res vtihnili in jenjali z narodnim razdiranjem — se moti! Skrili se bodo zopet pod plašč patronatstva dež. vlade in pričeli tretjič potenco gonjo zoper napredno učiteljstvo. Blagajne, Stupica, Kosec, Šetina itd. vse se pripravljajo. Uvod so napravili s prof. Jugom, sedaj bodo pa v dež. šol. svetu nadaljevali.

In zopet bodo pričeli klerikalni listi denuncirati na dež. šol. svet, zopet bo izdajal dr. Lampe neresnične ovadbe s pomočjo imunitete, zopet bodo šol. vodje — „Slomškarji“ — denuncirali z „anarhisti“, zopet bodo uradno gonjo — političnega značaja — uganjali c. kr. nadzorniki, zopet se bodo prestavljali brez razlogov „iz službenih ozirov“, zopet se bode ločilo zakon učitelja in se ga prikrajšalo na za-služkih, zopet se bode sodilo v dež. šol. svetu na podlagi ukradenih pisem — zopet se bode pričela pospeševati v dež. šol. svetu demoralizacija šolstva in učiteljstva; po razdiralnem slovensko-narodnem programu S. L. S.

In ti ljudje, polni peg narodnega izdajstva, si upajo pri takem položaju in pri takih dejstvih učiteljstvu očitati narodno izdajstvo, če noče učiteljstvo izročiti šolstva in sebe poginu — klerikalni demoralizaciji in demagogiji. Glejte člani S. L. S., kaj počenjate s šolo in učiteljstvom na Goriskem, kaj počenjate na Kranjskem, kako ste prodali Koroško, kako vlogo ste igrali pri Dreflakovem vprašanju na Štajerskem. — Pač vsekakoršno preje, kakor narodno!

Kulturne izdajice so tudi narodne izdajice, ker kultura je temelj narodu, a ne kultura demoralizacije šolstva in učiteljstva!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Bienertrove konference.

Dunaj, 16. septembra. Ministrski predsednik, baron Bienert je danes dopoldne konferiral z zastopnikom čeških veleposestnikov, grofom Clam-Martiniem in bivšim ministrskim predsednikom, grofom Franom Thunom. Grof Clam-Martini je referiral Bienertu o uspehu obeh poletnih konferenc, ki sta se vršili v svrhu delomožnosti češkega deželnega zbora. Pri konferenci so konstatirali, da je vest, da so bili na prejšnjih konferencah formulirani že konkretni predlogi za doseg sprave obeh strank, popolnoma neresnična.

Konference vojnih ministrov.

Dunaj, 16. septembra. Danes dopoldne so se v vojnem ministrstvu vršila posvetovanja med skupnim vojnim ministrom Schönaichom in med avstrijskim domobranskim ministrom Georgijem in honvedskim ministrom Hasayjem. Posvetovali so se o predlogi, katere se bo obravnavala pri delegacijah. Popoldne je avstrijski domobranski minister Georgi dalje časa konferiral z ministrskim predsednikom baronom Bienertom.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 16. septembra. Danes zjutraj so odpeljali v bolnišnico nekega natakara, z imenom Sauer, ki je obolel na zelo sumljivi bolezni. Mnenje, da ima kolero, je tembolj opravičeno, ker je večkrat občeval z uslužbenci donavske parobrodne družbe.

Pasivna resistenca na južni železnici.

Dunaj, 16. septembra. Pasivna resistenca na juž. žel. še vedno traja. Splošno se opaža, da je promet že zelo otežkočen. Ravnateljstvo južne železnice je objavilo poseben komunikat, v katerem izjavlja nasproti vestem koalicije, ki trdi, da so pogoji južne železnice popolnoma nesprejemljivi, ker hoče železnica žrtvovati samo približno 200.000 K, da so to samo najvažnejše točke, katere jim je pripravljena ugoditi. Ravnateljstvo obenem izjavlja, da je osebni promet popolnoma normalen, samo promet z blagom je zelo oviran, ker imajo nekateri tovorni vlaki že po več ur zamude.

Uvoz argentinskega mesa v Avstrijo.

Dunaj, 16. septembra. Člani posebne komisije, ki so odšli v Trst, da si ogledajo argentinsko meso, so prišli v Trst danes dopoldne. Ogledali so si najprej hladilne naprave na obeh argentinskih ladjah, ki sta pripeljali meso in se izrekli zelo povoljno o njih. Nato so bili vsi povabljeni na banket. Člani komisije so izjavili, da je argentinsko meso naravnost imenitno.

Zdravstveno stanje dvornega igralca Kainza.

Dunaj, 16. septembra. Zdravstveno stanje dvornega igralca Kainca je zelo ugodno. Kainz ima že dober tek in je zelo dobre volje. Zdravniki so izjavili, da je že izven nevarnosti.

Češki deželni zbor.

Praga, 16. septembra. Češki deželni zbor bo, kakor se poroča, sklican dne 29. septembra, to pa le v tem slučaju, ako se pogajanja med Čehi in Nemci ne bodo zopet razbila.

Nesreča pri podiranju zidu.

Budapešta, 16. septembra. Danes ob 2. uri popoldne se je pri podiranju nekega starega zidu nasproti evangelijske šole zgodila velika nesreča. Pri podiranju se je namreč zid nenadoma sesul in podsul več delavcev. Na lice mesta došla požarna bramba in reševalno društvo sta izkopala ponesrečence. Dosedaj so izkopali 2 mrtve in 8 težko ranjenih.

Za turške ladje.

Carigrad, 16. septembra. Društvo za zgradbo bojnih ladij je prodalo dijamante, ki so bili last bivšega turškega sultana Abdul-Hamida za 200.000 mark. Znesek bo glavni dobiček loterije, katere čisti dobiček bo pripadel društvu.

Odstop ruskega ministra Izvolkega.

Berlin, 16. septembra. Iz zanesljivih virov se poroča, da odstopi ruski minister za zunanje zadeve, Izvolski koncem meseca novembra in odide nato kot ruski veleposlanik v London, sedanji ruski poslanik v Londonu, groj Bekendorf pa pride na Dunaj. S politiko ministra Izvolkega sta posebno nezadovoljni Avstrija in Nemčija. Nemčija hoče živeti z Rusijo v dobrih odnosih, kar je po mnenju nemških krogov toliko časa nemogoče, dokler ostane ruski minister za zunanje zadeve, Izvolski na svo-

jem mestu. Izvolski hoče tudi, kakor trdijo nemški listi, na vsak način preprečiti sestanek nemškega cesarja Viljema z ruskim carjem, ki se bo pa kljub temu vršil.

Sestanek treh vladarjev.

Frankfurt, 16. septembra. Iz diplomatičnih krogov se poroča, da se vrši sestanek angleškega kralja, ruskega carja in nemškega cesarja v Wiesbadnu koncem meseca septembra.

Odprava smrtne kazni na Španskem.

Madrid, 16. septembra. Na nekem shodu je justični minister poročal o novem kazenskem zakoniku in izjavil, da bo po novem zakoniku smrtna kazen odpravljena.

Obravnava proti vohunu Helmu.

London, 16. septembra. Danes se je pričelo prvo zaslišanje nemškega špijona Helma, nakar se je obravnava preložila na torek.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovir najnovejše vrste, malo rabljen, se ceno prodaja. Več pove inseratni biro „Jutra“. 242/3—3

Dva spretna stavbena mizarja sprejme takoj v trajno delo Josip Rože, mizar v Trstu, Rojan 407. 254/3—2

Pouk italijanskega, francoskega, nemškega jezika po najnižjih cenah. Šibenik, Selenburgova ul. 6, I. nadstropje. 244/4—2

Dobro ohranjen planino se ceno prodaja na vogalu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega cesta 2, I. nad. 256/1—1

Hiša obstoječa iz 4 stanovanj se jako ceno prodaja Novi Udmat 191. 257/2—1

Lepo malo stanovanje z 2 sobama in kuhinjo se takoj odda Stari trg št. 19, II. nad. 258/2—1

Vajenca

iz poštene hiše sprejme takoj Ivan Rav-nihar, urar in trgovec v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 44.

Odda se dvojje lepih

malih stanovanj

za novembrov termin. Naprodaj imam tudi že rabljene tovarne vozove, ter popolnoma novo, napol pokrito kočijo.

Josip Kunstler, kovač, Lepi pot.

POZOR! Mazilo zoper izpadanje in za pospešitev rasti las; tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Zaraste tudi lise na glavi. Izvrstno sredstvo zoper prhljaj. Učinkuje po kratki dobi. Lonček 3 do 5 K. Pošlji tudi po pošilj. g. Ana Križaj, Spod. Šiška 222, III. nad., 12 vrata. Z dobrimi izpričevanji na razpolago. Zaloga v drogeriji, foto-manufakturi „Adrija“, B. Cvančara, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

FR. ŠEVČIK
puškar, Ljubljana, Židovska ul. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo lovskih potrebščin

po najnižjih cenah. — Popravila in naročbe se izvršujejo točno in samslajivo. — Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

PI? IKO PO?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PI? IKO PO?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
PI? IKO PO?	Tovarniška varstvena znamka: „IKO“	PI? IKO PO?

Premog

Ia trbovljski kosovnik

prodaja na drobno in debelo četrt, pol ali cel vagon, po strogo premogokopnih cenah
I. Pretnar v Spod. Šiški št. 34.

Dva osla

z uprego in vozom prodaja

Karol Jelovšek na Vrhniki.

2 gospodični

se sprejmeta na stanovanje in dobro hrano.
Kje, pove inseratni biro „Jutra“.

Dva spretna

ključavničarska pomočnika

za stavbna dela sprejme proti dobri plači
Franc Smole, ključavničar v Spod. Šiški.

Hiša z vrtom

hribčkom in vsem gospodarskim poslopjem, se pod jako ugodnimi pogoji prodaja.
Kje, pove inseratni biro „Jutra“.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožetova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Spored od sobote 17. septembra do torka 20. septembra.

Pridelovanje palmovega soka, (nar. posnetek).
Očetova volja, (drama).
V 5 minutah poldan, (komično).
V Siciliji, (nar. posnetek).
Na slabih potih, (drama).
Improviziran sluga, (komično).
Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

Šport moda, (komično).
Otrok mornarjev.
Prekajevalčev pes, (jako komično).
Ob torkih in petkih koncertuje Slovenska Filharmonija.

Najboljše čistilo za čevlje je neovrgljivo

Poleg kreme izdelujemo čistilo za kovine, vazelino, parketno voščilo in več drugih v to stroko spadajočih predmetov.

Vazelino in čistilo za kovine izdelujemo v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Kakovost naših predmetov je priznana izborna in cene konkurenčne.

GOLOB & VOLK, Ljubljana.

Gabrijel Kladörotti

brivec in lasničar
Trubarjeva ulica šte. 2
(pri sv. Jakoba mostu).

Izdeluje vsa v lasničarstvo spadajoča dela, trpežno, okusno in po najnižji ceni. Istotam se kupuje zmešane in odrezane ženske lase po najvišji ceni.

Cena za delo kite samo K 2.40.

Hiša z gostilno

pripravna tudi za mesarja, se zaradi preobitega posla

takoj proda.

Plačilni pogoji jako ugodni.

Več se poizve v zalogi mengiške pivovarne v Ljubljani.

Prevzetje gostilne.

P. n. priljubljenim gostom naznanjava, da sva prevzela

dobro znano gostilno

pri „Fortuni“
na Vodovodni cesti št. 26.

Postrežba točna! Cene solidne!
Za obilen obisk se najvljudneje priporočata

J. J. Vodišek.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirta
vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne
točna postrežba

Franc Paušner

krojač

v Ljubljani, pri „Novem svetu“

javlja slav. občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.

Oroslav Jezeršek

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel

modno trgovino

Karl Recknagel

na Mestnem trgu

ter isto popolnoma z novim blagom založil. Blago, ki je še ostalo iz prejšnje zaloge, se prodaja po zelo nizkih cenah, na kar se osobito cenj. gg. šivilje opozarjajo.

Blago vedno najboljše po najnižjih cenah.

„Jurjevo
čistilo“

je specialiteta vseh krem, daje najlepši lesk in se dobiva povsod.

Pazite dobro na varstveno znamko
„Ljubljanski grad“.

Kite iz las

poldolga preveza 7 K, dolga preveza 5 K, kratka preveza 9 K, kratka preveza — večja 12 K, nežnosvetle (blond) in sive 20 % dražje priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čevljarskega mostu.)

izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane ženske lase po najvišjih cenah.

! Redka priložnost !

Na jako prometnem trgu v sredini mesta se proda iz proste roke

hiša

v najboljšem stanju, obstoječa iz treh nadstropij, v kateri se nahajajo razven lepih stanovanj tudi lokali za razne obrti. Plačilni pogoji so jako ugodni. Naslov pove inse-ratni biro „Jutra“.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu najvljudneje naznanjam, da bom dne 19. septembra t. l. otvorila

fino in svitlo likanje

ter za točno, najboljšo postrežbo jamčim in se cenjenemu občinstvu vljudno priporoča

Gabriela Jug

v Ljubljani, Židovska ulica šte. 3.

Cene brez konkurence!

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in
trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

V Ljubljani ima največjo izbero
izgotovljenih oblek in konfekcije za dame in deklice
Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5
Cene priznane nizke!

Tovarna vozov

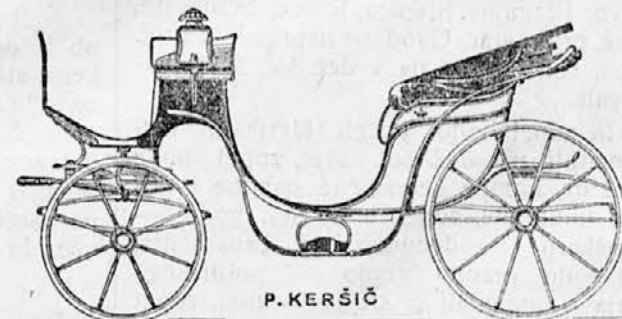
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½ %.